

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-RM

Onderwerp

Voortgang audit en onderzoek per 10 februari 2021

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2021-000557	☐ B & W	23-03-2021
Datum	05-03-2021	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
Portefeuillehouder	Weth. Grijsen	College van B & W	
		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	23-03-2021
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Wethouder Financiën	16-03-2021	☒ adj.secr.	18-03-2021
Algemeen directeur	11-03-2021	☒ gem.secr.	17-03-2021
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2021-03-24

Bijlagen

Samenvatting voortgang onderzoeken en audits per 10 februari 2021

Raadsmededeling

B & W d.d.: 23-03-2021

Besloten wordt:

- 1 De Samenvatting voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10 februari 2021 voor kennisgeving aan te nemen;
- 2 de raadsmededeling vast te stellen en inclusief samenvatting voortgangsrapportages aan te bieden aan de raad;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
---------------------------------------	-----

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Conform de Financiële verordening gemeente Deventer en de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Deventer worden de resultaten van de uitgevoerde audits en onderzoeken ter kennis van de raad gebracht. De memo geeft een samenvatting weer van de stand van zaken over uitgevoerde en onderhanden zijnde onderzoeken en audits per 10 februari 2021.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat van de onderzoeken en audits is het realiseren van inzicht in termen van risico's, doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid en getrouwheid. Het omzetten van deze inzichten in maatregelen die leiden tot een verbeterde, effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering.

Kader

- Artikel 212 en 213a GW
- Financiële verordening (art. 212 GW)
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 213a GW)
- Intern auditcharter

Argumenten voor en tegen

Het belangrijkste argument 'voor' is dat met betrekking tot de uitvoering van doelmatigheid en doeltreffendheidsonderzoeken het hier een wettelijke verplichting betreft. Een andere belangrijk argument 'voor' is dat onderzoeken en audits leiden tot belangrijk(e) inzichten en leervermogen voor de gemeentelijke organisatie die zich vertalen in hogere doelmatigheid en doeltreffendheid.

Een argument 'tegen' het uitvoeren van onderzoeken e.d. is de capaciteitsinzet en de middelen die hiermee gemoeid zijn.

Extern draagvlak (partners)

Zie argumenten 'voor'. De wettelijke voorgeschreven en uitgevoerde onderzoeken en audits dienen onder andere om de controle op de rechtmatigheid, getrouwheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur te versterken. Uitvoering van de kaders waarborgt de raad dat de aandacht hiervoor verankerd is.

Financiële consequenties

Niet van toepassing

Aanpak/uitvoering

Bij het opstellen van het jaarlijkse auditplan wordt rekening gehouden met de bevindingen van de uitgevoerde onderzoeken en audits. Tevens wordt op een planmatige en systeemgerichte wijze getoetst op de uitvoering van de verbetervoorstellen en verbeteracties. Deze samenvatting zal ter kennisname worden aangeboden aan de auditcommissie en accountant.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Voortgang audit en onderzoek per 10 februari 2021		
Mededelingennr	2021-000557	Portef.houder	Weth. Grijsen
Team	DEV-RM	BenW-besluit d.d.:	23 maart 2021

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Conform de Financiële verordening gemeente Deventer en de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Deventer worden de resultaten van de uitgevoerde audits en onderzoeken ter kennis van de raad gebracht. De memo geeft een samenvatting weer van de stand van zaken over uitgevoerde en onderhanden zijnde onderzoeken en audits per 10 februari 2021.

2. Kader

- Artikel 212 en 213a GW
- Financiële verordening (art. 212 GW)
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 213a GW)
- Intern auditcharter

3. Kern van de boodschap

De samenvatting toont u de voortgang van onderzoeken en audits per 10 februari 2021.

4. Nadere toelichting

Deze samenvatting is een momentopname en is een vervolg op de eerder uitgebrachte samenvatting met de stand per 10 september 2020. De in die samenvatting vermelde afgeronde onderzoeken en audits worden niet meer vermeld in deze samenvatting. De auditwerkzaamheden zijn uitgevoerd binnen de kaders van het auditcharter en conform het Auditplan 2020.

Voortgangsrapportage

Onderzoeken en audits

Stand per 10 februari 2021

Samenvatting

M. Hobbij
Concerncontroller
21 februari 2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding en samenvattend beeld	3
2	Onderzoeken	4
3	Fiscale audits	6
4	Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	7

1 Inleiding en samenvattend beeld

De gemeente dient op het gebied van doeltreffendheid, doelmatigheid, rechtmatigheid en getrouwheid controles uit te voeren conform het gestelde in de Gemeentewet en de Wet dualisering gemeentebestuur. Op basis van deze genoemde wetten heeft de gemeenteraad financiële- en controleverordeningen opgesteld (artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet).

Naast de hierboven weergegeven wettelijke verplichtingen worden er in opdracht van de directie en management ook overige onderzoeken t.b.v. de bedrijfsvoering uitgevoerd.

Deze samenvatting toont de voortgang van de uitgevoerde, onderhanden en nog uit te voeren onderzoeken en audits. Deze rapportage is een momentopname en geeft de stand van zaken weer per 10 februari 2021 en is een vervolg op de eerder uitgebrachte voortgangsrapportage per 10 september 2020. Afgeronde audits en onderzoeken uit de vorige rapportage worden in de huidige niet meer opgenomen.

De VIC's (Verbijzonderde Interne Controles) worden sinds 2019 uitgevoerd door de huisaccountant Deloitte. De bevindingen van de uitgevoerde VIC's in 2020 zijn beknopt weergegeven in deze samenvatting.

Stand van zaken per 10 februari 2021

De geplande onderzoeken en audits zijn of worden uitgevoerd conform het jaarlijkse auditplan. De auditwerkzaamheden zijn uitgevoerd binnen de kaders van het auditcharter.

Onderhanden zijn:

- Follow-up Onderzoek horizontaal toezicht door de raad
- Frauderisico-analyse 2020
- Follow UP/ actualisatie onderzoek kwetsbare functies 2020
- 213a onderzoek naar subsidieverlening
- ENSIA audit

Deze onderhanden onderzoeken worden opgenomen in het nog vast te stellen auditplan 2021.

De volgende fiscale audits zijn afgerond:

- Thema Btw-labeling nieuwe activiteiten 2019
- Thema controle aftrekbare, compensabele en niet verrekenbare btw middels interval 2019
- Thema beoordelen nieuwe activiteiten
- Thema Grondbedrijf

In 2020 heeft Deloitte Accountants in opdracht van de gemeente Deventer de VIC uitgevoerd voor de relevante processen, in aanvulling op de jaarrekeningcontrole. De VIC werkzaamheden die tot op heden zijn uitgevoerd, hebben betrekking op de periode 1 januari 2020 tot en met 31 oktober 2020. De follow-up van de onderdelen die bij deze controle zijn meegenomen en de controle van de onderdelen die niet zijn opgenomen, zullen worden uitgevoerd in maart 2021 tijdens de jaarrekeningcontrole.

2 Onderzoeken

In het auditplan 2020 is de volgende planning voor onderzoeken opgenomen.

Onderwerp	Auditplan 2020	Bijgesteld	Einddatum	Status
Frauderisico-analyse 2020	1e en 2e kwartaal 2020	April 2020 t/m mei 2021	Juni 2021	ONDERHANDEN
Follow UP/ actualisatie onderzoek kwetsbare functies 2020	3e en 4e kwartaal 2020	Maart 2020 t/m mei 2021	Juni 2021	ONDERHANDEN
213a onderzoek naar Subsidieverlening	1 ^e en 2 ^e kwartaal 2020	3 ^e kwartaal 2020 - 2 ^e kwartaal 2021	2 ^e kwartaal 2021	ONDERHANDEN
ENSIA audit	3 ^e kwartaal 2020 - 1 ^e kwartaal 2021	--	April 2021	ONDERHANDEN
Risicomanagement	1 ^e en 2 ^e kwartaal 2020	2 ^e kwartaal 2021	2 ^e kwartaal 2021	ONDERHANDEN
Audit op grote projecten	3 ^e en 4 ^e kwartaal 2020	1 ^e en 2e kwartaal 2021	2 ^e kwartaal 2021	ONDERHANDEN
Follow-up onderzoek horizontaal toezicht door de raad	3 ^e kwartaal 2020 - 1 ^e kwartaal 2021	2 ^e en 3 ^e kwartaal 2021	3 ^e kwartaal 2021	ONDERHANDEN
Boardletter 2020	December / januari 2021 2020	Maart 2020 t/m mei 2021	27 Januari 2021	AFGEROND
IT-audit 2020	4 ^e kwartaal 2020	--	April 2021	ONDERHANDEN

Frauderisico-analyse 2020

Conform het plan van aanpak is het doel van dit onderzoek inzichtelijk te krijgen welke beheersmaatregelen zijn getroffen dan wel getroffen kunnen respectievelijk moeten worden om risicodefinities van fraude, misbruik & oneigenlijk gebruik, corruptie en ondermijning (verder) te minimaliseren respectievelijk te voorkomen. Uitgangspunt voor de analyse is de frauderisico-analyse van 2017 en de follow-up acties van 2018 en 2019. De stand van 10 februari is dat aan de hand van heatmaps per team de classificatie van de frauderisico's in kaart zijn gebracht. Het bespreken hiervan met de teammanagers is nagenoeg afgerond en een groot aantal heatmaps zijn nu definitief.

De bijgestelde planning ten opzichte van het auditplan komt voort uit het gewijzigde karakter van de aanpak. Er wordt niet alleen een analyse uitgevoerd,

maar gekoppeld aan het proces kwetsbare functies om deze (fraude)kwetsbaarheden de beheersen / weg te nemen. Tussentijds wordt de frauderisicoanalyse zelf wel als tussenproduct opgesteld, onder andere ten behoeve van de accountantscontrole.

Follow UP/ actualisatie onderzoek kwetsbare functies 2020

Op basis van het uitgevoerde onderzoek in 2019 naar kwetsbare functies heeft de directie besloten een verbetertraject naar de kwetsbare functies uit te laten voeren. Een begeleidingsgroep ondersteunt het teammanagement met het invulling geven aan de verbeterpunten, het stellen van prioriteiten hierin en de borging. Per team wordt aan de hand van een opgestelde heatmap een classificatie is aangebracht van de kwetsbare functies. Het bespreken hiervan met de teammanagers is

nagenoeg afgerond en een groot aantal heatmaps zijn nu definitief. Deze opdracht heeft een sterke relatie en koppeling met de uit te voeren Frauderisico-analyse waardoor gekozen is beide onderzoeken in de uitvoering te combineren en onnodig dubbelwerk te voorkomen. De bijgestelde planning ten opzichte van het auditplan komt voort uit het gewijzigde karakter van de aanpak en het begeleidende karakter hiervan.

213a onderzoek naar Subsidieverlening

De deskresearch en steekproef van een 20 tal beschikkingen is afgerond. Momenteel worden interviews gehouden met medewerkers, managers en bestuurders en de interviews verwerkt. De planning is dat de bevindingen 24 maart 2021 worden besproken met de opdrachtgevers. Als gevolg van de coronacrisis in relatie tot de omvang van dit onderzoek heeft het college besloten dit onderzoek over de jaargrens te tillen en door te laten lopen in de eerste helft van 2021. Overigens wordt er in de tweede helft van 2021 het 213a onderzoek voor 2021 uitgevoerd.

ENSIA audit

De zelfevaluatie ENSIA 2020 heeft plaats gevonden. Besluitvorming en afwikkeling vindt in april plaats.

Risicomanagement

Vorbereidingen voor het inrichten van een expertisegroep risicomanagement is afgerond. Aangepast beleidsdocument risicomanagement gepland voor 2^e kwartaal 2021. Daarnaast is een nieuw risicomanagementsysteem aangeschaft en dit wordt momenteel ingericht. In het 2^e kwartaal start de uitrol. Risicomanagement is tevens een ontwikkelspoor in de doorontwikkeling control / goed handelen. Risicomanagement is uiteraard al onderdeel van de gemeentelijke werkwijze. Het betreft hier de doorontwikkeling, die meer voorbereiding en timing vraagt.

Audit op grote projecten

Onderzoek richt zich op de sturing, beheersing en verantwoording grote projecten en het toezicht op de projecten. De voorbereidingen en de deskresearch voor dit onderzoek zijn gestart. Het daadwerkelijke onderzoek zal in 2021 worden uitgevoerd en zal derhalve worden opgenomen in het auditplan 2021. Dit onderzoek heeft door de coronacrisis vertraging opgelopen.

Follow-up onderzoek horizontaal toezicht door de raad

Deze follow-up richt zich op het borgen van de verantwoordingsmatrix uit het onderzoek horizontaal toezicht. Momenteel is een digitaal hulpmiddel aangeschaft (ISMS-systeem) voor het bijhouden hiervan. Dit systeem wordt momenteel geïmplementeerd. Daarbij heeft het herplannen van dit traject als reden dat wij dit ook onderdeel maken voor de doorontwikkeling van de juridische control die in 2021 en doorloop in de eerste helft van 2022 zijn beslag krijgt.

Boardletter interimcontrole 2020

Deloitte heeft de interim controle in het 4^e kwartaal 2020 afgerond; de concept Boardletter 2020 is in januari 2021 besproken met directie en bestuur en is per 27 januari 2021 definitief. Details treft u aan in de boardletter zelf.

IT-audit 2020

Deloitte heeft in het 4^e kwartaal de follow-up IT-audit uitgevoerd als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2020; hoofddoel van de werkzaamheden was om de actuele status van de beheersing omtrent de voor de jaarrekeningcontrole relevante systemen van de gemeente Deventer in kaart te brengen. Details treft u aan in de boardletter zelf. De IT-audit is uitgevoerd conform de planning in het 4^e kwartaal 2020, het omzetten van de aanbevelingen in gerichte verbeteringen staan gepland voor april 2021. De toetsing van de effecten vindt dan vervolgens weer plaats bij de interimcontrole in het 4^e kwartaal 2021.

3 Fiscale audits

In het auditplan 2020 is de volgende planning voor fiscale audits opgenomen.

Onderwerp	Auditplan 2020	Bijgesteld	Einddatum	Status
BTW/BCF				
Thema Btw-labeling nieuwe activiteiten	Heel 2020 (was 1 ^e kwartaal 2020)	3 ^e kwartaal 2020	4 ^e kwartaal 2020	AFGEROND
Thema Controle aftrekbare, compensabele en niet verrekenbare btw > interval	2 ^e kwartaal 2020	3 ^e kwartaal 2020	4 ^e kwartaal 2020	AFGEROND
Thema Samenwerkingsverbanden	4 ^e kwartaal 2020	Auditplan 2021: 4 ^e kwartaal		VERVALLEN
Loonheffingen				
Thema Personeel niet in loondienst (Wdba)	2 ^e kwartaal 2020	1 ^e kwartaal 2021		VERVALLEN
Thema Werkkostenregeling (WKR)	3 ^e kwartaal 2020	Auditplan 2021: 4 ^e kwartaal		VERVALLEN
Vennootschapsbelasting				
Thema Beoordelen nieuwe activiteiten	3 ^e kwartaal 2020	4 ^e kwartaal 2020	4 ^e kwartaal 2020	AFGEROND
Thema Grondbedrijf	4 ^e kwartaal 2020	4 ^e kwartaal 2020	4 ^e kwartaal 2020	AFGEROND

Voor alle afgeronde fiscale audits geldt dat het proces nagenoeg voldoet aan de gestelde eisen, maar zijn er enkele aandachtspunten ter verbetering. Hiervoor zijn aanbevelingen gedaan om fiscale aspecten nog beter in de werkprocessen te borgen.

Alleen voor de fiscale audit Grondbedrijf zijn geen specifieke aanbevelingen gedaan, anders dan dat het onderzoek en de review in 2021 opnieuw in het auditprogramma moet worden opgenomen.

De vervallen audits worden aan het auditplan 2021 toegevoegd en in 2021 uitgevoerd. De afwijking van de planning uit het auditplan en het vervallen van audits is gevolg van de coronacrisis

4 Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

In 2020 heeft Deloitte Accountants in opdracht van de gemeente Deventer de VIC uitgevoerd voor de relevante processen, in aanvulling op de jaarrekeningcontrole. In onderstaand overzicht geeft Deloitte de status aan van de VIC en de tussentijdse bevindingen. De werkzaamheden die tot op heden zijn uitgevoerd, hebben betrekking op de controleperiode 1 januari 2020 tot en met 31 oktober 2020. De follow-up van de onderdelen die onderstaand zijn meegenomen en de controle van de onderdelen die niet zijn opgenomen, zullen worden uitgevoerd in

week 9 t/m 11 van 2021 (in maart 2021 bij de jaarrekeningcontrole). Hierover wordt een afzonderlijke rapportage door Deloitte opgesteld.

Verbeteringen vanuit de VIC

Deloitte heeft 11 onderdelen betrokken in de VIC t/m oktober 2020.

Vanuit deze onderdelen hebben zij tot op heden geen bevindingen die erop wijzen dat verbeteringen noodzakelijk zijn.

Overzicht van gecontroleerde onderdelen (opgesteld door Deloitte)

Gecontroleerde onderdelen	Conclusie VIC tot en met oktober 2020
Inkopen goederen en diensten	Geen afwijkingen geconstateerd.
Rechtmatigheid Europese aanbestedingen	Afwijkingen geconstateerd bij twee inkopen (conform vorig jaar). Dit zijn onrechtmatigheden ontstaan in voorgaande jaren (Pink Roccade € 402.530 in 2019 en Topicus € 151.912 in 2018).
Investerings materiële vaste activa	Geen afwijkingen geconstateerd.
Participatiewet / IOAW / BBZ / Tozo	Afwijkingen geconstateerd in de Participatiewet, Tozo uitkeringen en IOAW. De afwijkingen worden verder in onderzoek genomen en worden gewogen worden in het accountantsoordeel.
Subsidieverstrekingen en bijdragen derden	Geen afwijkingen geconstateerd.
Subsidievaststellingen	Geen afwijkingen geconstateerd.
Belastingopbrengsten	Geen afwijkingen geconstateerd.
Verhuuropbrengsten	Geen afwijkingen geconstateerd.
Mutaties inzake grondexploitatie (vermeerderingen en verminderingen)	Geen afwijkingen geconstateerd.
Overige opbrengsten	Geen afwijkingen geconstateerd.